

ГОДОВАНЕЦЬ Микита Павлович (14 (26). 09. 1893, с. Вікнина Гайсин. пов. Поділ. губ., нині Гайворон. р-ну Кіровоград. обл. — 27. 08. 1974, м. Кам'янець-Подільський Хмельн. обл.) — поет-байкар. Закін. двокласну учител. школу в с. Степашки (нині Гайсин. р-ну Вінн. обл., 1906–09). Учасник 1-ї світової війни. 1919–20 вчителював у с. Голосків на Поділлі. Від осені 1920 працював у ж. «Сільська біднота», 1924–27 — у вінн. г. «Червоний край», 1928 — у житомир. г. «Радянська Волинь». Від 1929 — у Харкові: співроб. ж. «Робсількор», «Соціалістична громада». Друкуватися почав 1913, твори з'являлися в київ. тижневику «Маяк», газетах м. Ревель (нині Таллінн), де відбував військ. службу, згодом — у кам'янець-поділ. періодиці. Там молодого сатирика помітив і підтримав Остап Вишня. Г. видав зб. байок «Незаможник Клим» (В., 1927), «До добробуту й культури» (Ж., 1928), «Парася на парастасі» (1929), «Будяки», «Довгоносики», «У колектив!» (усі — 1930), «Трактор і рало» (1931), «Байки» (1932; усі — Харків). У 1936–37 опублікував переклади творів О. Пушкіна («Казка про рибака і рибку»), О. Толстого («Гіперболоїд інженера Гаріна», «Золотий ключик, або Пригоди Буратіно»). У січні 1937 заарешт., рішенням особл. наради при НКВС висланий на Колиму (РФ), де перебував до 1947. Реабіліт. 1957. Після всіх поневірянь

повернувся до актив. літ. діяльності. У повоєнні роки ви-йшли друком у Києві його «Байки» (1957; 1960; 1963), кн. «Осел на хаті» (1958), «Заяча математика» (1961), «Вужі під яслами» (1963), «Конвалії і лопухи» (1966), «Талановита тріска» (1967), «Байки» у 2-х т. (1968), «Почтительний поросенок» (1969), «Байки» (1987), в яких викривав вади людини, уразливі місця тодіш. су-спільства. Помітна сторінка творчості письменника — ви-вчення і худож. переосмислення світ. байкар. спадщини, опрацювання, переклади, переспіви творів Езопа, Федра, Бабрія, Леонардо да Вінчі, Ж. де Лафонтена, М. Рея, І. Красіцького, І. Крилова, К.-Ф. Гел-лерта, Г. Лессінга, Ф.-М. Саманьєго, Т. де Іріарте, Ж.-П. де Флоріана та ін. зарубіж. авторів. Г. видав кн. «Ріка мудрості. Байки за Езопом» (1964), «Веселий педант» (1965), «Байки за Леонардо да Вінчі, Федром, Бабрієм» (1967), «І. Красіцький. Байки та приповідки» (1970), «Байки і фразки» (Л., 1973). Не всі твори митця витримали випробування часом, чимало з них писалося «на злобу дня». Але кращі його байки вирізняються глибиною думки, літ. довершеністю, тонким психол. малюнком, колорит. портрет. характеристикою персонажів, дотеп., соковитою нар. мовою. При всій сатир. загостреності творів у них відчувається потуж. лірич. струмінь, гуманіст. спрямування, прагнення боротися своєю творчістю, як писав сам автор, «проти вад людської вдачі, пороків суспільного життя». Витоки творчості Г. — у фольклор. джерелах, нар. казках, приповідках, прислів'ях. Нац. ґрунт і водночас світ. досягнення в царині класич. байки — ось два крила, що піднесли до вершин досконалості та живучості кращі твори цього майстра сміху. У м. Кам'янець-Подільський щороку проводять фестиваль гумору, присвяч. укр. байкареві.

Рекомендована література

1. Петров Ю. Байкар Микита Годованець. К., 1963;
2. Косиченко В. Українська радянська байка. К., 1972;
3. Альперін Ю. Микита Годованець. К., 1973.

Є. С. Колодійчук

Бібліографічний опис:

Годованець Микита Павлович / Є. С. Колодійчук // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2006. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-25158>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).